

ЕСТЕ ҰСТАҢЫЗ:

Сіздің сүйіспеншілігіңіз бен шыдамдылығыңыз баланың оқуда алға ілгерілеуінің кепілі.

Тақырыбы: *Ата-аналардың бала тәрбиесінде сенімділік білдіруі, қолдау көрсетуі*

(Ата-аналармен жұмыс)

Мақсаты: ата-ананың бала тәрбиесіндегі қарым-қатынасы (сенімділік білдіруі, қолдауы, үміт артуы) туралы түсініктер беру арқылы ата-аналардың білімін көтеруге көмектесу.

Міндеттері:

- Шағын дәріс арқылы ата-аналарға бала тәрбиесіне қатысты ақпараттар беру;
- Ситуациядан шығу арқылы бала тәрбиесінде кездесетін қиыншылықтардың алдын алу;
- Ата-аналардың баламен қарым-қатынасында, баланың үмітіне балта шабатын сөздерден аулақ болуға кеңес беру.

Тренинг бағдарламасы:

Шағын дәріс “Бала тәрбиесінде ата-ана тарапынан қандай қасиеттер керек?”

Мақсаты: Баланы бағалауға, сезінуге, түсіне білуге баулу.

Ата-аналар тәрбиеде шыдамдылықты талап ететіндігін мойындайды. Алайда оған арнайы білім қажеттігін жұрттың бәрі біле бермейді. Бүгінгі жиналысымызда ата-ана мен бала арасындағы психологиялық қарым-қатынасы жайлы әңгімелеп, оны жаттығулар арқылы көрсетуге тырысамыз.

Бала әрдайым ата-ананың аялы алақанын қажетсініп тұрады. Қиындықтар туған сәтте ата-анасының тарапынан қолдау тауып, үлкен сенім артылған бала ісі оңға басады.

Әрине, әр ата-ана баласына деген сезімін түрліше жеткізеді. Қандай жағдай болмасын, баланың өзіне деген сенімін тудырып, қолдап отыру керек. Бала бір істен қателескен жағдайда оған шыдамдылық көрсету керек. Мұндай сәтте өзге отбасыларымен салыстыруға әуестенбеу керек. Рас, кейде өзге біреудің балалары бойындағы қабілеті айрықша сияқты көрінеді. Бірақ, ол басқа бала. Сондықтан әр баланың өзінің жеке басының ерекшелігін, ешкімге ұқсамайтын кейбір қасиеттерін сезіну керек. Кейде бала бір сәтсіздіктерге ұрынады. Ата-ана қатты уайымдап, баланың еш нәрсеге икемі жоқ, қабілетсіз деген асығыс қорытындыға келеді. Осыдан баланың өзіне деген сенімі күрт жойылады, қолын қусырып, кездескен қиыншылықтарды жоюға дәрменсіз болады. Мұндай жағдайда ата-ана баласының жай ғана талпынысының өзін қолдап түсіне білуі керек. Ең бастысы, бала біздің оны қалай бағалайтынымызды және одан не күтетінімізді сезінуі және түсінуі тиіс.

Жағдаяттар шешу:

1-жағдайда баланың мектепке өкпесі зор. Ол шешесі тарапынан қолдау тапқысы келеді. Түсініп, жағдайын сұрар деп ойлайды.

2- жағдайда бала өзіне сенімсіз, ата-анасынан қолдау күтеді. Ата-аналар тарапынан «Сен мүлде дайындалмайсың, сондықтан еңбегіне қарай аласың!» немесе «Бүгін шаршап

тұрмын» деген жауаптар болмағаны жақсы, бұндай жауаптардан немқұрайлықты, салғырттықты сезеді.

- Кез келген шешімді қабылдауға асығыстық жасауға болмайды. Балаңыз сіздің оның ісіне немқұрайды қарамайтыңызды көретіндей, оны тыңдауға дайын екендігіңізді байқайтындай болсын.
- Кейде бала бір сәтсіздіктерге ұрынады. Ата-ана қатты уайымдап, баланың еш нәрсеге икемі жоқ, қабілетсіз деген асығыс қорытындыға келеді. Сәйтеді де баланың өзіне деген сенімі күрт жойылады, қолын қусырып, кездескен қиыншылықтарды жоюға дәрменсіз болады.

Біз бақытты жанұямыз:

Алдын-ала салынған суреттер арқылы өз балаларыңыздың салған суреттерін тауып алыңыздар.

Талдау:

1. Өз отбасыңыздың суретін қалай таптыңыз?
2. Өз отбасыңызды табу қиын болды ма?
3. Суреттерден отбасыңыздың суретін тапқаннан кейін қандай сезімде болдыңыз?

Аяқталмаған сөйлем:

- Егер баланы үнемі сынап отырса, ...
- Егер балаға үнемі күлсе, ...
- Егер баланы үнемі мақтап отырса, ...
- Егер бала төзімділікте өссе, ...
- Егер бала адалдықта өссе, ...
- Егер бала қауіпсіз жағдайда өссе, ...
- Егер бала кекшілдікте өссе, ...
- Егер бала түсіністікте және сүйіспеншілікте өссе, ...

Дұрыс жауаптары:

- Егер баланы үнемі сынап отырса, ... (оның оқуғы құлқы болмайды).
- Егер балаға үнемі күлсе, ... (ол бұйығы болып кетеді).
- Егер баланы үнемі мақтап отырса, ... (ол өз қадірі үшін оқиды).
- Егер бала төзімділікте өссе, ... (ол басқаларды түсінуге тырысады).
- Егер бала адалдықта өссе, ... (ол адал болып жетеді).
- Егер бала қауіпсіз жағдайда өссе, ... (ол адамдарға сеніммен қарайды).
- Егер бала кекшілдікте өссе, ... (ол қатыгез болып өседі)
- Егер бала түсіністікте және сүйіспеншілікте өссе, ... (ол әлемнен махаббат табуды үйренеді).

Кінәлі сөздер

1. Сенен ешқандай жақсылық шықпайды, нөлсің.

2. Неге сен басқа балалардай емессің?
3. Неменеге ұсқынсыз болып кеткенсің, шашың дудыраған, үстің кір-кір.
4. Тағы осылай істесең, менен таяқ жейтін боласың.
5. Сенің кесіріңнен өмірі жолымыз болмады.

Дұрыс жауаптары:

Ата-аналар осы сөздерді былай алмастыруына болады:

1. «Сенің де қолын өмірде бір нәрсеге жететініне сенгім келеді. Оқу озаты немесе оқу екпіндісі боласың» - деп, үміт артуы керек.
2. «Сенің де басқалардан өзгеше болуына құқын бар, сенің де қолыңнан келеді» - деп, сенім артуы керек.
- 3.«Үстіңді ретке келтір, шашыңды тара, киіміңді ауыстыр » - деп, баланың өзін жақсы сезінуіне көмектесу керек.
4. «Біз саған қиыншылықты жеңуге көмектесеміз, екіншілей жаман қылық жасама».
5. «Үлкендердің өмір жолында болып жатқан ыңғайсыз жағдайларға сен кінәлі емессің. Сенің болашағың алда, үлкен ғалым боласың, жақсы дәрігер, білімді ұстаз болуды арманда » және ата-анасын сыйлау керек екенін айтып отыру керек.

Міне, осындай біз көңіл аударар бермейтін қарапайым нәрсенің өзі немесе ойланбай айтылған ұрыс сөзі де баланың жанын ауыртуы мүмкін, өмір сүру ағынын өзгертуі де гажан емес.

Кез келген істі тастай салып баламен айналысасыз ба?

Балаңыздың жасына қарамай, онымен ақылдаса аласыз ба?

Балаңызбен қарым-қатынас барысында жасаған қателіктеріңізді мойындайсыз ба?

Өзіңіздің қателігіңіз үшін кешірім сұрайсыз ба?

Балаңыз жасаған ісі ашуландырған кезде өзіңізді ұстап, ашуды жеңе аласыз ба?

Балаңыздың орнына өзіңізді қоя аласыз ба?

Біт сәтте сізге мейірімді адам деп сенуге бола ма?

Өзіңіздің балаңыздан өткен балалық шағыңыздан өткен ескерілетін жағдайды айтасыз ба?

Балаңыздың жүрегін жарақаттайтын сөздерді, сөйлем тіркестерін атамауға тырысасыз ба?

Балаңызға уәде беріп, жақсы мінез-құлқын ескере отырып, уәдеңізді орындайсыз ба?

Балаға қалаған ісін жасауға, өзін ұстауға кедергі жасамай, бір күн еркіндік бересіз бе?

Басқа бала сіздің балаңызға дөрекідік көрсетсе, себепсіз ренжітсе, көңіл аудармайсыз ба?

Балаңыздың көз жасы, дөрекі еркелеуі уақытша екенін білесіз, соған қарсы тұра аласыз ба?

Жауабы:

Әрқашан жасаймын, келісемін – 3 балл.

Кейде ғана келісемін – 2 балл.

Келіспеймін – 1 балл.

Сауалнаманы бағалау:

0-16 балл. Бала тәрбиесі – сіз үшін үлкен проблема. Бала тұлғасын дұрыс қалыптастыру үшін педагог немесе психолог мамандардың көмегіне сүйеніңіз.

16-30 балл. Балаға қамқорлық жасау - бірінші кезектегі маңызды іс.

Сіздің бойыңызда тәрбиешілік қабілет бар, бірақ тәжірибеде әрқашан бір қалыпты бағыттағы мақсатпен әрекет етесіз. Кейде қатал, кейде мүлдем жұмсақсыз. Сізге жауапкершілікпен ойлану керек.

30-39 балл. Бала сіздің өміріңіз үшін ең құнды болғаны. Сіз балаңызды тек түсініп қана қоймай, әрі ойын тануға сыйлы көзбен қарауға тырысасыз.

1. Мектепке балаңыз көтеріңкі көңіл-күймен барады ма?

2. Жаңа күн тәртібін қабылдауы қалай болды? _____

3. Оқу процесіндегі жетістіктері мен кемшіліктерін уайымдайды ма? _____

4. Сізбен мектепте болған жағдайларымен ой бөлісе ме? _____

5. Эмоционалды қабылдауы қалай? _____

6. Үй тапсырмасын орындаудағы қиындықтарды қалай қабылдайды? _____

7. Сыныптастарына жиі көңілі толмай ма? _____

8. Оқу жүктемесін (учебная нагрузка) игеріп жүр ме? Қиналмай ма? _____

9. Қосымша айтарыңыз бар ма? _____

Тұлға тәрбиесіне ата-ананың ролі

ТРЕНИНГ

Қазіргі кездегі баланың дамуына, жеке тұлға болып қалыптасуына ата-ана тәрбиесінің әдіс-тәсілдерін жетілдіре отырып, қарым-қатынас орнату.

1-тапсырма

Ата-аналар мен ұстаздардың кездесуі.

2-тапсырма

Ойынға қатысушыларарасындағы қарым-қатынасты орнату.

3-тапсырма

Жанұядағы тәрбие жайында пікір алмасу

I бөлім

1. “Кездесу”

2. Ассоциация “Жанұя”

(Доп беру арқылы жақсы қасиеттер айту)

Балаңыздың туған күні?

Балаңыздың парталас көршісі кім?

Бүгін сабақтан қандай баға алды?

Балаңыз спорттың қандай түрін жақсы көреді?

Сынып жетекшісінің толық аты-жөні?

Балаңыздың сүйікті асы қандай?

Балаңыз 1-сыныпқа қай жылы барды?

Балаңыз қандай өлшемді аяқ киім киеді?

Балаңыз қандай түсті жақсы көреді?

Балаңызды еркелетіп қандай сөз айтасыз?

Балаңыз сізді ренжіткенде, ең алдымен қандай сөз ауызыңызға түседі?